

Concluzii privind integrarea interdisciplinară a monografiei satului în activitatea școlară la nivelul ciclului primar

Prin experiența la catedră, prin căutări și cercetări diverse, putem pune că metodele activ-participative vin în sprijinul tuturor factorilor participanți la procesul instructiv-educativ. Dacă inserăm în fiecare lecție de geografie, acolo unde este posibil, elemente de geografie locală, acestea vor imprima lecțiilor o notă de apropiere afectivă, sporind interesul elevilor față de așezările în care ei înșiși trăiesc.

Obținerea de bune rezultate prin utilizarea metodelor activ-participative, vizează atât activismul elevilor dar și al cadrului didactic. Ambele categorii de agenți educaționali au de îndeplinit noi roluri și trebuie să își asume noi dimensiuni ale performanței la finele procesului de predare-învățare. Aplicarea metodelor amintite în lecțiile de geografie ne oferă posibilitatea să considerăm elevul o persoană activă, implicată în educația sa, dornic de noutate, de a-și spune părerea și a schimba opinii. Se dezvoltă dorința elevilor pentru comunicare, pentru colaborare, munca în grup facilitând împărțirea responsabilităților în mod echitabil și la elaborarea în comun a soluțiilor. Poate fi considerat eficient schimbul reciproc de mesaje și chiar este necesară încurajarea elevilor în emiterea și susținerea unor puncte de vedere diferite și chiar divergente. Se stimulează astfel dezvoltarea abilităților de comunicare și cooperare interumană și colectivă a elevilor prin crearea de suficiente ocazii de exprimare deschisă, „necenzurată” a opiniilor originale ale acestora. Aceste metode oferă posibilitatea stimulării capacităților de autoevaluare individuală și colectivă. Prin munca în grupuri mici, elevii pot fi ajutați să depășească stările de anxietate în comunicare. În clasă se va reuși menținerea unui climat deschis și democratic în timpul activităților, metodele folosite oferind ocazii pentru realizarea schimburilor de idei atât între membrii echipei de lucru cât și în afara ei. Elevii devin preocupați de a lua deciziile împreună, de a disemina și de a prezenta informațiile, ca rezultat al unui efort de grup care se bazează pe însumarea eforturilor individuale.

Nu putea scăpa din vedere nici respectul față de diferențele, particularitățile, abilitățile și valorile individuale ale fiecărui membru al grupului. Se încurajează schimbul de idei, spontaneitatea, creativitatea și imaginația elevilor. Profesorul joacă rolul de mediator dar și de coparticipant la sarcinile lor. Intr-adevăr aceste metode vin în sprijinul modernizării învățământului.

Studiul a demonstrat că folosirea de către cadrul didactic a strategiilor activ-participative de individualizare și diferențiere, corelată cu alegerea unor conținuturi adecvate, conduce la realizarea unei viziuni unitare asupra cunoașterii. Aceste metode asigură trecerea de la o banală stocare a informației la o prelucrare logică și care să-și afle aplicabilitatea în domenii cât mai diferite (istorie, biologie,

contribuind la întărirea trăirilor emotive ale elevilor, lărgirea imaginației și la cultivarea sentimentului de conștientizare de păstrare nealterată a mediului înconjurător.

Se observă că elevii dețin numeroase cunoștințe din emisiunile radio și tv , din poveștile bunicilor, de aceea este necesar să fructificăm acest valoros bagaj de cunoștințe cu care vin elevii, să-i ajutăm să le sistematizeze, să le ordoneze, să le interpreteze. Mai mult, să-i încurajăm să persevereze în această direcție recomandându-le cărțile, revistele ce le-ar putea satisface curiozitatea și completa cunoștințele.

Învățătorul, prin condiția sa de mentor al clasei demonstrează pe viu cum se asociază și se înlănțuie logic cunoștințe din surse diferite, pentru a răspunde corect la o întrebare, pentru a rezolva o problemă sau pentru a înțelege mai bine un fenomen.

Cadrul didactic are de asemenea avantajul de a conduce același colectiv de elevi, pe parcursul a cinci ani, fapt ce permite o viziune globală asupra conținuturilor de transmis și a competențelor de format. El poate realiza o ierarhizare a obiectivelor integrative, ceea ce va conduce la sporirea cu fiecare nivel a capacității elevilor de a opera cu o noțiune în planuri diferite și de a conjuga cunoștințele din mai multe domenii, pentru a analiza un fenomen sau pentru a rezolva o problemă.

În acest fel învățarea se bazează în mai mare măsură pe participare, căutare și descoperire, ceea ce conduce la sporirea coerenței conținuturilor, la amplificarea conexiunii disciplinare, deci la o sporire a eficienței învățării. Nu trebuie neglijate mijloacele non-verbale, „conținuturile ascunse” sau implicate: personalitatea învățătorului, calitățile stilului didactic, a vieții școlare, a atmosferei, a relațiilor elev-elev, învățător –elev, învățător-învățător, a regimului școlar, a jocurilor.

Nu trebuie să uităm faptul că trăim într-o lume extrem de mișcătoare și că educația trebuie să-i dea individului acea busolă interioară, care să-l ajute să se orienteze mai bine în viitor. Acest lucru este de natură să promoveze o învățare de tip inovator.

De aceea trebuie să fim cu ochii la „orizontul fără limite al învățării”, să ne amintim permanent că cei patru piloni ai educației în secolul XXI sunt: „a învăța să conviețuiești”, „a învăța să cunoști”, „a învăța să faci”, „a învăța să fii”.

Prof. Mirela POPOV,

Școala Gimnazială Ceamurlia de Jos, Tulcea